

ського (більш. представник) свій глибокий жаль.

В офіційному поясненню цього факту (отже відчувається потреба пояснення!) говориться: Хоча Ватикан досі не визнав большевицького уряду, але все ж в свій час мав з ним зносини, в наслідок яких до Росії вийшла спеціальна місія для допомоги голодаючим. Щож до того, що уряд Леніна переслідував католицьку релігію і католицьке духовенство, то таким самим переслідуванням підпадає і православна релігія і православне духовенство. І католицька релігія насправді арівняла в своїх правах з православною...

Такі то наші політичні новини. А не політичні...

Сонечко сіє. Травка зеленіє. Майже — майже квіти розквітають.

По пішоходах де-не-де конфетті єсні. З вікон подекуди серпантини тисають. Прийшов карнавал. Але щоб побачити Його, треба, кажуть, піти на вельони, де танчують фокстроти, уонстепи, й інші милозвучні танці. Там ви можете побачити і машкари і гарні цікаві вбрання. Там ви можете знайти людей, що бажають будь що будь веселитися. Але квіти на сі вечери коштують такі гроші, яких українські емігранти не спроможні платити.

Італійський уряд придбав в державну власність могилу Вергілія, за що й заплатив 25.000 лір. Таким чином найбільший римський поет прождав 1900 років, аж поки відчайди подумали про охорону Його останків. Зате в наступному році святкуватимуть бучно новий ювілей (якраз 1900 років від дня смерті). Краще пісно, ніж ніколи!..

Евг. Омацький.

Присилайте складки на пресо-вий Фонд на км. ч. 30.000 в Союзі Кредитовін, Львів, Ринок 10.

Причину того, що не всі що постійно складають обов'язковий 1 проц. податок на "Рідину Школоу", добавув дехто в недостачі екаекутиви. Це не вірно. Для нас національна карість і гро-надлянський обов'язок повинні бути більшим авторитетом, ніж чу-жа принука.

Д-Р ВОЛОДИМИР КУЧЕР.

В календарській справі*).

Первісний чоловік нашої планети, який зносиався тільки з природою і жив з дня на день, не потребував більшої міри часу, як одного дня. Однак коли пізніше увійшов в зносили з іншими людьми, тоді мусів думати не тільки про теперішність, але також про випадки і явища минувшини та визначувати час спо-діяння появ і можливих випадків у будущності. Тоді день як міра часу був для чоловіка невигідним і непрактичним, бо мірені ним доволі відступи часу давали великі числа, які тяжко було пам'ятати, а що важніше утруднювало докладну оцінку і перегляд часу. З той причини мусів чоловік шукати іншої вигіднішої міри часу. До цього по-служили Йому без сумніву наглядні і правильні відміни місяця, та спо-відліні рух сонця. Так почав числити чоловік час на тижні, місяці і рік. Це були перші початки рахуби часу — хронології. Частиною хро-ніології є наука про календар або календарографія.

Під словом календар вважає розуміємо звичайно викає усіх днів у році; назва Його походить від грецького слова καλος — викликую,

Національна Україна.

(Лист від Східних Онови)

До одного з наших львівських громадян написав обширного листа його знайомий з Олександровська. Лист під датою 24. грудня 1923 р. прийшов тому кілька днів до Львова. Він, адресат позволяє нам його використати, що ми й робимо, не подаючи звітів про заслуги причин імені автора листа. Лист звучить:

"В листі цім хочу поділитися з Вами моєю теперішньою долею і неполою, моїми враженнями з подорожі та життя на нашій широкій Україні. Перейшовши шасливо брзч, мені стало і весело і важко на душі.

Всі ці суперечні предчувствя скоро сповнилися. Я опинився за гратахи і перейшов таку парію, про яку тимчасу до смерті. Добре, що болій голови виніс звідтам цілою, а то можна було й дуже легенько там залишити. Близько два місяці довелося мені так "кукати" ізза грата. Вийшовши на волю, спинився я на вулиці без даху над головою. Харчі та гроши, які були зі мною давно вийшли, а треба було жити і приходилося проживати все до останньої сорочки.

Кинувся я підшукувати праці, але завдали безробіттю годі було й найти. Тому я рішив пробиватися до центру, в якому називався скріпце щось найти. Приходилося мащерувати пішки і залишницю до Києва а потім до Харкова. На часів в Харкові найшлася праця. Потребували маси учителів української мови в Донецькому басейні. Не думаючи довго, я зголосився і одержав заняття як над Азовським морем на самій окраїні нашої широкої України. Таким чином я попав до німецької кольорів до школи середнього типу. Місцевість віддалена 50 км. від моря, близько річки Калки, пам'ятної з історії України — битвою наших князів з Полоцьцями. До тепер сіє стоять там велики могили, скоронища кісток оборонців нашої землі.

Школа, в якій прийшлось мені працювати — правдивий інтернаціонал. Бо крім Німців, яких тут 80 проц. є також Греки, Татари, Жиди, Українці і Москви. Ніхто до тепер не вчив тут української мови і тому приходиться мені першому орати нереліг та розкішувати фей твердий горіх, бо початок все

важкий тиа більше, для дітей, що вперше почули звук української мови. Крім цього маю багато іншої вчити в читальні. Скоріше всі уходи і школи на Україні мають бути переведені на українську мову. В школі є нас 7 учителів. З того дві Українці, три Німці і два Москви. Учителі діють ширі, прихильно відносяться до українізації і самі вчаться по українські.

Відчувається недостача підручників, бо давніші як непригодні не уживаються, а новіх не можна настарити. Методи навчання цілком відмінні від наших. На всіх ділянках життя і школи переведено основні реформи. Всікі непривітні для життя предмети усунено. Зате введені в школу багато хосених речей, що всякому в житті придається. До школи введені ручну, фізичну працю, якої діти вчаться практично вже в школі. Дуже багато уваги присвячується сільському господарству, Помітний брак

учителівських сил передбачі Українів. Нарід тут богатий, Господарі мають по 20, 40 і 50 десятин землі, залежно від цього, скільки може кожний сам з родиною обробити. Страшно переживали тут голод 1920—21 року. Була випадки людівства. Через слідуючі два роки народ вінів вже прийти до себе і запастися хлібом.

Хліб тут значно дешевший, чим в нас. Мануфактури зате дуже дорога. Новоналадні промисловість не вспіла ще покрити вимоги запотребування. Торговля, проїзд в цілі життя пішло в напрямі кооперації. Приватна торгівля і промисл живуть також, але переносять велику конкуренцію з кооперативами. Всюди заміні рух, праця та життя.

Мені живеться добре. При школі маю харчі і помешкання з світлом та опалом. Платня вистарчав мені вловині на життя так, що вічна журба про завтрашній день, як це було у Львові, відпала. Мешкаю на спілку в товарищем Німцем і вчуся практично німецької мови. Жаль лише, що замало українських книжок і т. д. "

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Зменшення бюджету англійської флоти.

"N. Fr. Presse" подає з Лондону, що англійський уряд вжадав від адміралітету скорочення бюджету на флоту до 5 мільйонів фунтів штерлінгів. Справу будови нової воєнної пристані на Сингапурі відложено також в цілі ощадності.

Перед виборами в Італії.

Італійська преса відомляє, що італійські соціалісти і комуністи по-рішили не брати участі у майбутніх виборах до італійського парламенту.

Комісія Антанти в Кечкеметі.

З Будапешту відомляють, що 28. січня прибула до Кечкемету комісія, що складається з представників держав Антанти. Комісія прибула в цілі контролі. Згадана комісія віїджає на дніхи до Будапешту.

Союз Народів і Большевицька влада.

Генеральний секретар Союзу Народів Дрюмонд вислав Чічерілові

письмо, в якому його повідомляє, що комісія експертів Ліги Націй яка збирється для вирішення питання про розтягнення Вашингтонського договору на підписані його держави, збереться в Римі 14. лютого 1924 р.

Бурцев про Леніна.

В варшавській газеті "За Свободу" помістив Бурцев статтю про Леніна, в якій каже: П'ять літ винесли для Леніна, щоби цілком знищити край, зруйнувати його промисл, розбити все його економічне життя і допровадити цілий народ до крайньої нужди. Дякуючи Леніну більше чим 20 мільйонів населення згинуло. Росія почали ділити. Вона перебула величезні уніжності в міжнародних відносинах і стала жертвою всіх тих, що бажали забрати від неї територію — куски за куском. Тепер Росія знищена, ограблена. Опоганено все, що було дорогою для російського серця. Така була діяльність того нового Тамерлана Леніна, що розпинив Росію". Кінчить свою статтю Бурцев також окликом: "Ленін умер! Хай живе Росія!"

тому треба збирати цих 6 годин на протязі 4 років в один день та вставляти його що четвертий рік в останній місяці, т. з. у лютому, по його 23-ім дні. — Таким способом мали три роки по 365 днів, а четвертий рік 366 днів і називався переступним роком.

Як вище було сказано, у Римлян називався перший день кожного місяця Calendae, а останні дні кожного місяця числилися в зад від календарів слідчого місяця; і так 23 день лютого називався "семій перед календарями марта" або перед першими березнями, а 24-ий лютого "шестим перед календарями марта". Коли ж у переступнім році прийшов по 28-ім лютого ще один день, то той рік звався "два рази шестим" або bisextus annus". Це слово перекручено опісля на "бісектос", а у нас зробили з цього "високос" і тому переступний рік називався у нас часом ще й нині "високосним".

Так установленій календар назависно в честь Цезара юліанським. Від Римлян прийшла його віла християнська Церква, а звичай додавати по 28-ім лютого переступний день задержався й до сих пір. 24-ий лютого в переступнім році не є ще никакого сияного; хто у цьому році подивиться, той дійсно може обходити свої народи тільки що четвертий рік. Однак і правдивий сонячний рік є відмінно коротший під роком юліанського числення т. с. 46 р. перед Хр. припадав на 24. березня, а в часі Нікейського Собора 325 р. по Хр. (371 літ пізніше) пересунувся він лише на 2 дні, 19 березня, 53 мін. і 14 сек. т. з. припадав на 21. березня. Тому саме Собор приняв цей день весняного рівноденства. А вже 1250 літ від Нікейського Собора т. с. близько 1575 р. день весняного рівноденства пересунувся з 21. березня на 11. березня, отже на позики 10 днів. З пересуненням весняного рівноденства від пересунення в зад весняних фаз місяця; тому юліанській календар є відмінно відмінною

би обійтися по еліні довкола сонця". Отже Юліанський рік на 11 мінут і 14 секунд довший; з того вийшло таке, що сонячний рік став знову відбігти від календарського року. З тих 11 мінут і 14 секунд повстав за 130 літ оден день — а за часів папи Григорія XIII. в XVI. ст. календарний рік відбігав від сонячного року вже на 10 днів.

Неможливе, щоби про цю різницю між юліанським і сонячним роком не знати був Сосігенес, бо вже 100 літ перед юліанською реформою висказав про неї астроном Гіппарх. Можливе, що Сосігенес уважав її як дуже незначну похибку і тому не уважав за конечне поправити її при реформі римського календаря.

Ця різниця юліанського року потягнула за собою пересунення весняного рівноденства в юліанській численні. І так: день весняного рівноденства в першім році юліанського числення т. с. 46 р. перед Хр. припадав на 24. березня, а в часі Нікейського Собора 325 р. по Хр. (371 літ пізніше) пересунувся він лише на 2 дні, 19 березня, 53 мін. і 14 сек. т. з. припадав на 21. березня. Тому саме Собор приняв цей день як день весняного рівноденства. А вже 1250 літ від Нікейського Собора т. с. близько 1575 р. день весняного рівноденства пересунувся з 21. березня на 11. березня, отже на позики 10 днів. З пересуненням весняного рівноденства від пересунення в зад весняних фаз місяця; тому юліанській календар є відмінно відмінною

* З огляду на те, що в друках Східних (не європейських) Церквах уже висловлено грецько-греко-італійські греки і що справа ця є на ділі актуальною для інших Церков, по-важчим статтю на що тему. — Ред.

Союз Народів і союз Росії.

Львівські щоденники подають, що у вступних переговорах з Англією, союти виявили згоду взяти на себе довгі б. напискої Росії, привинити комуністичну агітацію в Європі та вступити в члені Союза Народів. Супроти цього можна сподіватись близького визнання союзів державами Європи.

Сербські фінанси.

Під час дискусії в Скупщині, міністр фінансів Торінівич звернув увагу на плакату річнового бюджету, який виносить 10 мільярдів і 400 мільйонів динарів. Попередній рік мав у бюджеті 8 мільярдів.

В діях нація будучина — наша доля і воля. Найкраще діло про майбутність нації та жертвую на „Рідину Школу“.

З польських справ.

Ликають себе бомбами.

В Кракові синдикат преси устроює вечерниці преси. Проти цих вечерниць виступила хіенська преса, якої редактори виступили з професійної організації після грудневих подій м. р. „Голос народу“ помістив різку статтю проти вечерниць. А коли це не помогло, подав нотатку, в якій пише, що редакція дісталася листа, в якій анонімна „фашистська“ організація грозить бомбами, якісні аранжери не відкличуть вечерниць.

Ще про вибід Йонга.

Варшавська „Республіка“, подає: вибід Йонга викликує в політичних колах фатальне враження і, здається, не віншус добрих надій на майбутнє. В разомах з кермуючими політиками звертано увагу на аналогою між неповаженнем Кухарського і тодішнього покинення Польщі англійським фінансовим дорадником і теперішньою хвилею.

Йонг приїхав до Польщі з ясно визначенім політично-господарським планом, який передбачував зближення Польщі до Англії та уділення Польщі санаційної позиції. Однак шляхом політичних переговорів Варшаві засутгеровано очинення в теперішній момент контакту з Англією і Йонг аразу не вступив стрімків зі значними труднощами. М. і. згадала в очі неприсутність міністра збр. справ у Варшаві.

Політична ситуація з наведених оглядів дуже поважна і можна передбачувати численні труднощі на міжнародній арені, головно в справах фінансових.

Чи на довго?

ПАТ. подає, що від 2. лютого польський скарб не затягне в ПККП, жадного довгі на покриття буджетового недобору, що залежало друк банкнотів на цілі скарбу. Президент Польщі підписав декрет, яким викликав для приготування ліквідації ПККП, і для надбудову над її економікою і кредитовою дільністю надійну раду, в якій склали входять члени організаційного комітету польського банку та три члени, яких мається кооптувати за згодою ради міністрів.

Господарська криза зростає.

З огляду на господарську кризу, багато промислових підприємств в Кракові опинилося в примусовому положенні обмежити працю або припинити рух. В наїтішому положенні опиняється промисловий і земельний.

Будівництво жертв на будову пам'ятника Івана Франка в Академічному Секретаріаті в Львові, Рішення 10., ч. вкл. № 40.000.

Немає розламу в Українському Клубі!

На днях з легкої руки органу УСДП розійшлася вістка про виступлення з Українського Клубу послів-соціалістів і про утворення окремого соціалістичного клубу. З посолських кругів довідуємося, що ця вістка не покривається з дійсністю, що не покищо рум de siderum Головної Управи УСДП.

30. січня п. р. відбулося засідання пленуму Палляметтівської Революції, на якому зазначені відповідно до соціалістичну фракцію, чи відповідає дійсності описані в 21 ч. „Вітеру“ комунікат УСДП.

Іменем фракції пос. Войтюк за-

жив, що справа утворення окремого соц. клубу спаді обмірковувалася на обласній конференції УСДП, в Луцьку, однак ані в Луцьку ані у Львові справи виступлення з теперішнього сушінського Українського Клубу і утворення окремого доконечно не вирішено.

Після докладних пояснень з боку соц. фракції Клуб вирішив візнати окремий комунікат і обректи посилкою нелінії інформації, які по-дала польська і частина української преси.

„Вальоризація“ реквізіцій.

До цілого ряду соломонівських мудрошів подаємо між іншим ще отсє документ:

Окружна Комісія реквізіційна
D. O. Gen. Lwów
L. 1624/23 OKR.

ORZECZENIE

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!
Okr. Kom. Rekwiz. przy D. O. K. VI we
Lwowie na posiedzeniu z dnia 11/XII 1923
rozpatrywała sprawę o odszkodowanie Kasi
Chomowej tow. w Wołosatem — za prze-
prowadzone przez W. Pol. 1919 r. rekwiżycje i
wydała następujące

o r g e c z e n i e :

I. Przyznaje się za rekwirowane u nich
przez W. P. 1919 r. a to:

1) Kasi Chomowej — za krowę wa- gi 4 q	2.000 Mp.
2) Anna Hadowej — za krowę wa- gi 25 kg.	1.750 *
3) Gabryelowi Brusowi — za ja- łówkę wagi 25 kg.	1.250 *
4) Eustachowi Prisde — za 6 m. plota 120 Mp. i 50 kg. owsa 10) Mp. razem	220 *
5) Mikołajowi Fatalibie — za 2- leńska jalówkę wagi 25 kg. razem	1.250 *
6) Bolesławowi Prisde — za jalów- kę wagi 25 kg.	1.150 *
7) Stanisławowi Hnidzie — za krowę wagi 4 q	2.000 *
8) Hebartowi Sokyrze — za 75 kg. owsa	150 *
9) Eustachowi Swynarowi — za 25 kg. owsa 50 Mp. 2 worki 26 Mp. razem	70 *
10) Iwanowi Seńce — za 75 kg. owsa	150 *
11) Fen Prisde — za parę butów	500 *
12) Pałahne Swynarowej — za 25 kg owsa 50 Mp. 5 kg. mąki tymiej 60 Mp. razem	110 *
13) Fedorowi Łętce — za konia 500 Mp. 1 q kariolii 50 Mp. razem	5.050 *
14) Mikołajowi Prisde — za 25 kg. owsa	50 *
15) Michałowi Kohułowi — za byka wagi 40 kg.	2.070 *
16) Petrowi Łętce — za 2 byczki wagi 400 kg. 2000 Mp. i skórę na buty 160 Mp. razem	2160. *
17) Gminie Wołosat — za 35% kg. owsa	700 *
zaletem wybragrodzenie w łącznej kwocie	
	20.660 Mp.

stanie: dwadzieścia tysięcy szesnastu
szesdziesiąt Mp. — ма бути покрідованым
wyplatone.

II. Odmawia się wnioskom Nestuni Hud-
owej, Mikołaja Biłouszcy, Dmytra Chomy,
Anny Łękowej, Mateja Prisde, Piotra Jan-
ki, Iwana Szczęsnego, Oleny Stroj-
kowej i Hania Marczy na przyznanie im
odszkodowania wogół, oraz wnioskom Mikołaja
Prisde, Eustachia Swynara i Pawła Łęki
na przyznanie im dalszego odszkodowania.

U z a s a d n i e n i e !

Fakty i formular rekwiżycji przeprowadzo-
nych w r. 1919 przez A. Polakie i powy-
żej wymienionych poškodowanych stwier-
dzono są oświadczenie Urzędu gminnego
w Wołosacie.

Wartość z rekwirowanych przedmiotów
instalacji OKR, o podstawie cen rekwi-
zycyjnych obwieszczonych w czasie przeto-
wadzenia rekwiżycji.

Pozycja nr II — miniatu, jako wchodząca
w zakres strati wojennego, do których us-
wa z II. kwietnia 1919 r. nr. 32 ds. praw się
ni odnoszi, gdyż tuż po rezultat wyniku, że
będą o szereg dni później rozmaito rezy-
warynowano a) siebie i zabierali, bądź też
zabranio rzec, mieniające się wogół na
zaszczepienie potrzeb wojskowych, co po-
jęcie rekwiżycji wyklucza.

Przeciw temu orzeczeniu można wnieść
odwołanie do Głównego Komitetu rekwi-
zycyjnego w Warszawie w terminie nieśmielnym
przez tut. Komisję.

dnia 11 XII 1923.

Mińsk.

Okrzgowa Komisja rekwiżycyjna

D. O. Gen. Lwów

L. 1624/23.

Lwów, dnia 16. I. 1924.

Odpis

KOMISJA GOSPODARCZA O. Z. O. VI.

LWÓW

Na podstawie załączonego w odpisie pra-
womocnego orzeczenia Okr. Kom. Rekwiz. przy
DOK. VI, z 11/12 1923. L. 1624/23 wypłaci
Komisja Gospodarcza O. Z. O. VI, wymie-
nionym w tymże orzeczeniu mieszkańców
gminy Wołosate do rąk naczelnika gminy w
Wołosacie pow. Ustroisko — tytułem przyzna-
nego wynagrodzenia za rekwiżycje, dok.
przez W. Pol. w r. 1919 — kwotę dwadzieś-
cia tysięcy szesnastu szesdziesiąt (20660) Mp.
I zol.

Przedstawiciel M. S. Wojsk

Dr. Kobylański mp.

Br.

Przewodniczący:

(L. S.) Miński mp.

МАЛІН ФЕНАСТОН.

Громадські інтереси в паризь- ких і сезонах.

Засідання. Голова зборів піднявши голову
за над скрипти паперів святошинських

— Я високопочесній панство знають,
я довірю собі по розкті іх туткі, щоби
ми могли спільні віднести у важкі

слова нашого наїблішого балю із дозид
загисту для позбавити их засобів до життя,
і багатошік молодих галиць-
ких журналістів... I в певній мірі хотіть
с () складені листи почесного комітету
пана, яких можна би видрутити
на відповідності, бо іх не високопочесні
пана знати без почесного комітету з
наших найбільшіших не можна приступити
до виконання... —

25 лінден північні:
Отже я дозволю єобі відчитати спи-
сок кандидатів на таїні почесні комітет,
5 лінін + 25 лінін, і прошу всіх присутніх
голосувати за кожним кандидатом і забирати
голос. Директор Халчинський — по-
філософ Чорнинчик, пане ас. Потоцький...
роши о голос. Я поганою, щоби заміс-
ти місце місцева. Ніде звісно не встановити
їх місце Польської. Тому, що він і так
знає їх в на буле, в тому, коли є в
комітет все дає до буфету тут.

— I я пропусти в їх сподії. Голосуєт
з місце кандидатів, які відповідають
їх таємністю або позбавлені байдужі.

Замісце переглянувши часописи, які хо-
дять на „Десаду“ і так чи не здає

чевілі дає години, щоби прочитати во-
нишки...

— Голос має пан Крутикова.

— Я пршу, високопочесні пані, не
можу він згодитися з поглядом га-а Ма-
зокевича, но перше тому, що доктор
Халчинський ходить бодай на „Десаду“
читати наші газети, а такі панове, що є в
почеснім комітеті як радиці Халчинський
читають тильки „Wiek Nowy“ а не друге, що
балезій комітет повинен бути інститу-
цією позаполітичною, гуманітарною за-
гально-народною...

Голос паніші:

Пан Гусакова: — Я ставлю пропозицію,
щ би замісце професора Каганського,
якій не таємні, вислати доктора Куз-
евича, якій, хоча він не таємні, але дав
звідома доля від „Рідину Школу“ і який є
є даже старий у добродійних датах.

Пан Качинський: — Я приєдную до
пропозиції пан Гусакової і проголосую до-
дати її женевського Оченінського, який є
в усіх почесних балезійних комітетах.

